

Gál Csaba ny. ezredes:

KATONAI ÉS HADITECHNIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK A NAGYVILÁGBÓL

A SZERZŐRŐL:

Gál Csaba ny. ezredes, katonai elemző, szakíró

AZ AMERIKAI CSAPATOK MÉG ÉVEKIG IRAKBAN MARADHATNAK

Frank McKenzie tengerészgyalogos vezérezredes, az Amerikai Egyesült Államok Központi Parancsnokságának parancsnoka nem sokkal a 2022. április 1-jei nyugállományba vonulása előtt nyilatkozott országa iraki katonai szerepvállalásáról.¹ A 2003. március 20-án kezdődött *Iraki Szabadság* művelet 19. évfordulóján mintegy 2500 amerikai katona tartózkodott Irakban a helyi kormány meghívására, és szigorúan csak tanácsadói és segítői feladatokat láttak el. Az iraki kormánnyal folytatott tárgyalások eredményeként 2021 végén hivatalosan befejeződött az amerikai katonák részvétele a harci cselekményekben. McKenzie szerint Irak újabb lépést tett védelmi szuverenitásának erősítése érdekében, ugyanakkor kíváncsian várja, hogyan sikerül ezt a célt elérni az iráni bázisú ellenálló csoportokkal szemben. Nem teljesen ért egyet az iraki elképzelésekkel, mert talán gyorsabban és hatékonyabban is lehetne cselekedni. Úgy tűnhet, hogy az iraki erők folyamatos képzése, a katonai vezetőknek nyújtott tanácsadás és a fegyverszállítmányok elősegíthetik, hogy a biztonsági erők hatékonyan működhessenek. Olyan állapotot kell teremteni az országban és a biztonsági erőknél, hogy amerikai segítség nélkül is megfelelően kezelhessék az erőszakos szélsőségeket. Ha ez hasonlít arra, amit az amerikai katonai vezetők Afganisztánnal kapcsolatban közel egy évtizede hangoztattak – ott 2014-ben fejeződött be az amerikai harci szerepvállalás –, akkor ennek az az oka, hogy a célok azonosak. Az ottani parancsnokok azonban folyamatosan azzal dicsekedtek, hogy sikerült visszaszorítaniuk a tálibokat, a valóságban azonban az afgán haderő működésképtelen maradt.

EGY AMERIKAI TENGERNAGY SZERINT KÍNA A DÉL-KÍNAI- TENGEREN HÁROM SZIGETET MÁR TELJESEN MILITARIZÁLT

John C. Aquilino tengernagy, az indiai–csendes-óceáni térségben működő amerikai haderő parancsnoka március végén két újságíróval egy P–8A Poseidon haditengerészeti repülőgép fedélzetén felderítő repülést végzett a Dél-kínai-tenger felett.² A tengernagy tájékoztatta az újságírókat arról, hogy Kína közel tucatnyi szigetet épített a térségben, közülük legalább hármat katonai bázissá fejlesztett, holott korábban Hszi Csin-ping – az ország elnöke –

¹ Meghann Myers: U.S. troops will likely be in Iraq for years to come, Central Command boss says. *Military Times*, 18. 03. 2022. <https://www.militarytimes.com/news/pentagon-congress/2022/03/18/us-troops-will-likely-be-in-iraq-for-years-to-come-central-command-boss-says/> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 14.)

² Brian Stieglitz: US admiral says China fully militarized at least three of several Spratly Islands it built in the disputed South China Sea. *Daily Mail*, 20. 03. 2022. <https://www.dailymail.co.uk/news/article-10633695/US-admiral-says-China-fully-militarized-three-islands-South-China-Sea.html> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 14.)

ennek ellenkezőjét ígérte. Amerikai haditengerészeti adatok szerint a Dél-kínai-tengeren fekvő Spartly-szigetszoport Mischief-, Subi- és Fierly Cross-zátonyain hajó elleni rakétákat, légvédelmi rendszereket, lézeres és más zavaróeszközöket, valamint vadászrepülőgépeket telepítettek. A repülés során láthatók voltak rakétaállások, repülőgéphangárok, radarrendszerek és egyéb katonai létesítmények. A tengerész szerint Kína a második világháború óta az utóbbi 20 évben hajtotta végre a legjelentősebb haderőfejlesztését. Értékelések szerint – bár azt Kína hivatalosan nem deklaráta – Peking a térségben egyértelműen védelemre rendelkezik be, vagyis védelmezi, amit magáénak tart. A repülés során a kínai fél többször felszólította a repülőgép személyzetét, hogy Kína területe felett repülnek, és azt azonnal hagyják el, de a Poseidon zavartalanul folytatta repülését mintegy 4500 méteres magasságban. Jól láthatók voltak a szigeteken a személyi állomány elhelyezésére szolgáló épületkomplexumok, a Fierly Cross-zátony közelében pedig mintegy 40 hajó horgonyzott.

ÚJABB KÖNNYÍTÉSEK AZ AMERIKAI TENGERÉSZGYALOGSÁGNÁL

Változások történtek az amerikai tengerészgyalogság öltözködési utasításában – újabb könnyítések léptek életbe.³ A változások érintik például a hadiruházat viselése során a bakancsban hordható zoknik színét és a körömlakkozást, a hajviseletet és az egyenruhán viselt névtáblát. A tengerészgyalogosok az addig kötelező fekete mellett már barna és szürkés olívszöld zoknit is viselhetnek, a nők pedig ombre körömlakkozást is készíthetnek maguknak. A fejbőrtől mért hajhossz az eddigi kettő helyett már három hüvelyk⁴ lehet, ami különösen a kontyot viselő nőknek kedvez. A lófark viselése a tengerészgyalogságnál – a többi haderőnemtől eltérően – egyelőre továbbra sem megengedett, bár hamarosan változások várhatók. A férfiaknál engedélyezett lett egyenes hajvonal kialakítása a homlokon, „ha az szép, professzionális és természetes megjelenést biztosít”. A tengerészgyalogos alakulatoknál szolgáló kismamák egyenruháját (blúzát) is jobban illeszkedővé teszik, valamint átalakítják a sporthoz használt rövidnadrágot is, továbbá elérhető lesz egy szoptató alsóing, amely megkönnyíti a pumpa használatát, illetve a szoptatást. Az egyenruhán lévő névtábla betű-, illetve karakterkészletét kibővítik, már lehet rajta aposztróf, ékezetes betű, tilde és kötőjel is, bár a névtábla és a használt karakterek mérete változatlan marad. Ez különösen a kettős családnévvel rendelkezők esetében gondot is okozhat.

ERŐSÖDNEK A SALAMON-SZIGETEK KAPCSOLATAI KÍNÁVAL

A Salamon-szigetek rendészeti együttműködésről szóló egyetértési nyilatkozatot írt alá Kínával, és megfontolásra elküldi kabinetjének egy átfogóbb, a hadseregbe is kiterjedő biztonsági megállapodásra vonatkozó javaslatát is – közölte március 24-én a csendes-óceáni szigetország kormányának egyik tisztviselője.⁵ Ezt a lépést aggodva figyeli az Amerikai Egyesült Államok, amely még februárban bejelentette, hogy nagykövetséget szándékozik

³ Philip Athey: Black socks, ombre nail polish officially approved for Marines in cammies. Marine Corps Times, 23. 03. 2022. <https://www.marinecorpstimes.com/news/your-marine-corps/2022/03/23/black-socks-nail-polish-officially-approved-for-marines-in-cammies/> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 14.)

⁴ Egy hüvelyk=2,54 cm.

⁵ Kirsty Needham: EXCLUSIVE Solomon Islands considers security cooperation with China – official. Reuters, 24. 03. 2022. <https://www.reuters.com/world/exclusive-solomon-islands-considers-security-cooperation-with-china-official-2022-03-24/> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 14.)

nyitni a szigetországban, miután vezető tisztviselői a várható kínai terjeszkedésről kaptak tájékoztatást. Az Ausztráliától északkeletre fekvő Salamon-szigetek 2019-ben szakította meg diplomáciai kapcsolatát Tajvannal és vette fel azt Kínával. Ennek hatására 2021 novemberében zavargások törtek ki a főváros, Honiara kínaiak által lakott negyedében. Ausztrália hosszú ideje aktív szerepet játszik a Salamon-szigetek biztonságának fenntartásában, így a zavargások utáni rend helyreállításában is részt vett a térség országaival közösen. Akkor Ausztrália, a Fidzsi-szigetek, Pápua Új-Guinea és Új-Zéland mintegy 200 rendőrt küldött Honiarába. Ausztrália legutóbb 2018-ban kötött megállapodást rendőri és katonai erők Salamon-szigeteken történő telepítéséről. A Salamon-szigetek egyik magas rangú rendőre szerint a Kínával kötött együttműködési megállapodás a rendészettel foglalkozik, de szó volt szélesebb együttműködésről is. „Egy tágabb biztonsági megállapodás Pekinggel olyan lenne, mint amilyen Ausztráliával kötöttet.” Az egyetértési nyilatkozatnak a szociális médiában keringő változata szerint a kínai haditengerészet hajói számára lehetővé válna logisztikai utánpótlás felvétele a szigetország kikötőiben, ami egy lépés lenne afelé, hogy Kína katonai bázist létesítsen a térségben, és ez fokozódó aggodalmat kelt Canberrában. Az ausztrál külügyi szóvivő szerint a csendes-óceáni nemzeteknek joguk van arra, hogy szuverén döntéseket hozzanak, de a 2021-es honiari események is bizonyítják, hogy a „csendes-óceáni család” szükség esetén képes megfelelő biztonsági segítséget nyújtani, nincs szükség külső segítségre. A Salamon-szigetek kormánya később kijelentette, hogy nem járul hozzá kínai katonai bázis létrehozásához a területén, és Kína is azt hangoztatta, hogy nem keresi annak lehetőségét, hogy a Csendes-óceán déli térségében katonailag is jelen legyen, de a két ország közeledése felkeltette a nyugati országok figyelmét.⁶

NEVET KAPOTT AUSZTRÁLIA ELSŐ PILÓTA NÉLKÜLI HARC REPÜLŐGÉPE

Az Ausztrál Királyi Légierő Amberley légbázisán március 21-én névadó ünnepséget tartottak, melynek keretében az ausztrál kormány hivatalosan az MQ-28A Ghost Bat⁷ elnevezést adta az első hazai gyártású pilóta nélküli harci repülőgépnak.⁸ A repülőgépet a Boeing Australia gyártotta az ausztrál légierő társrepülőgép (Loyal Wingman) létrehozására irányuló programja keretében. Peter Dutton ausztrál védelmi miniszter a légi hadviselés növekvő komplexitásával és bonyolultságával indokolta a különböző pilóta nélküli repülőeszközök szélesebb körű alkalmazását a légi hadviselésben. Az MQ-28A hatótávolsága 3700 km, így javítja a légierő képességeit a potenciális ellenséggel szemben a nagyobb távolságra fekvő infrastruktúra védelmében, emellett alkalmazható felderítési feladatokra. Az ausztrál kormány több mint 150 millió ausztrál dollárt (111 millió USD) fektetett a programba, amely a gyártás felfutásával további munkahelyeket hoz létre. A Ghost Bat viszonylag kis méretű repülőgép: hossza 11,7 m, szárnyainak fesztávolsága 7,3 m, üres tömege 3000 kg alatt van. Szárnyai leszerelhetők, így egy hagyományos 40 láb (12,2 m) hosszú konténerben is szállítható. A 2,6 m hosszú és 1,5 m³ űrtartalmú

⁶ Rod McGuirk: Western pressure mounts on Solomon Islands to quash pact with China. CP24, 13. 04. 2022. <https://www.cp24.com/world/western-pressure-mounts-on-solomon-islands-to-quash-pact-with-china-1.5859962?cache=yxtvsvdfhyq%3FclipId%3D263414> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 14.)

⁷ Jelentése fakó álvámpír vagy szellemdenevér.

⁸ Australia names first domestically built uncrewed combat aircraft. Airforce Technology, 21. 03. 2022. <https://www.airforce-technology.com/news/australia-names-uncrewed-aircraft/> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 14.)

orr-részében különböző elektronikai eszközök – radar, elektrooptikai érzékelők, kommunikációs eszközök, zavaróberendezések stb. – helyezhetők el. A két felfüggesztési pontján levegő-levegő osztályú rakétákat vagy bombákat hordozhat.⁹

A BRIT HADERŐ TOVÁBBI 100 BOXER HARCJÁRMŰVET RENDELT

Április 8-án a brit Védelmi Minisztérium bejelentette, hogy százzal növelte a Boxer páncélozott harcjármű megrendelésének darabszámát, amely így 623 lett.¹⁰ Németországban már megkezdődött az első 117 Boxer gyártása a brit szárazföldi csapatok számára, a további 506 darab harcjármű gyártása Nagy-Britanniában, Telford és Stockport hadiüzemeiben fog hamarosan elkezdődni. Nagy-Britannia és Németország közösen dolgoznak a brit Boxer-programon. A német haderő állományában több mint 400 ilyen harcjármű van, azok régebbi konstrukciók, de a velük – többek között Afganisztánban – elért sikerek jó alapot szolgálnak a fejlesztésükre. Boris Johnson miniszterelnök szerint a Boxer-program lehetővé teszi a brit haderő számára, hogy világszínvonalú eszközzel válaszoljon az új fenyegetésekre, mivel az Ukrajna elleni invázió megrengette az európai béke és biztonság alapjait. Az első Boxer harcjárművek 2023-ban érkeznek meg a brit egységekhez.

DÉL-KOREA SIKERESEN TESZTELTE ELSŐ SZILÁRD HAJTÓANYAGÚ ŰRRAKÉTÁJÁT

Március 30-án a dél-koreai haderő bejelentette, hogy aznap sikeres tesztindítást hajtott végre egy szilárd hajtóanyagú űrrakétával, és a típus a jövőben elősegíti egy műholdrendszer létrehozását, hogy jobban nyomon követhessék az észak-koreai fenyegetéseket.¹¹ Az indítás az első ilyen kísérlet azóta, hogy Dél-Korea és az Amerikai Egyesült Államok 2021-ben megállapodott arról, hogy feloldják Szöul ballisztikus rakéták fejlesztésére irányuló tevékenységének több évtizedes korlátozását. A szilárd hajtóanyagú hordozórakéta indításának sikere fontos mérföldkő a dél-koreai haderő saját úralapú megfigyelő- és felderítőképeségének létrehozásában. A védelmi miniszter részt vett a „tisztán koreai technológiával” fejlesztett rakéta indításánál. Dél-Korea 2021 októberében hajtotta végre a Nuri, az első hazai gyártású folyékony hajtóanyagú hordozórakéta első próbaindítását. Ez sikeres volt, a műholdat helyettesítő tárgyat azonban nem teljesen sikerült pályára állítani. Egy szilárd hajtóanyagú rakéta egyszerűbb, fejlesztése és gyártása olcsóbb, valamint gyorsabb az indításra történő előkészítése. A márciusi teszttel ellenőrizték a rakétahajtómű megfelelő működését, az áramvonalas burkolat leválását, a fokozatok szétválasztását és az utolsó fokozat irányítását. A rakétával egy kis vagy számos apró műholdat kívánnak alacsony Föld körüli pályára állítani, és a későbbiekben bizonyos technológiát a magánszektorba helyeznek át a hazai űripár fejlesztése érdekében.

⁹ Joseph P. Chacko: Australian Loyal Wingman MQ-28A Ghost Bat shoots down AIR 7003 MQ-9B SkyGuardian Armed UCAV? 01. 04. 2022. <https://frontierindia.com/australian-loyal-wingman-mq-28a-ghost-bat-shoots-down-air-7003-mq-9b-skyguardian-armed-ucav/> (Letöltés időpontja: 2022. 05. 10.)

¹⁰ George Allison: Britain to purchase 100 extra Boxer armoured vehicles. UK Defence Journal, 08. 04. 2022. <https://ukdefencejournal.org.uk/britain-to-purchase-100-extra-boxer-armoured-vehicles/> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 14.)

¹¹ Josh Smith: S.Korea says it successfully test-fired first solid-fuel space rocket. Reuters, 30. 03. 2022. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/skorea-says-it-successfully-test-fired-first-solid-fuel-space-rocket-2022-03-30/> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 14.)

BULGÁRIA ÚJABB NYOLC F–16 TÍPUSÚ REPÜLŐGÉPET VÁSÁROLHAT

Az Amerikai Egyesült Államok Külügyminisztériuma április elején jóváhagyta újabb nyolc F–16 C/D Block 70 (Viper) repülőgép eladását Bulgáriának mintegy 1,6 milliárd USD értékben.¹² A csomag négy együléses, négy kétüléses repülőgép és 11 darab F100–GE–129D hajtómű mellett egyéb felszereléseket is tartalmaz. Bulgária 2019-ben rendelte meg az első nyolc együléses repülőgépet fegyverzettel, kiképzéssel és kiegészítő felszereléssel¹³ 2023–2024-ben történő leszállítással, a vételárat – 1,1 milliárd USD – pedig ki is fizette. Azonban Kiril Petkov 2022. február 15-i bejelentése szerint leszállításuk két évet csúszik. Ennek okaiként a világvárványt és az ellátási nehézségeket nevezte meg.¹⁴ Egyes információk szerint a késlekedő leszállítást okozhatja a bolgár intézmények iránti teljes bizalom hiánya is. Egy az *Ukrajnai háború és a Nyugat-Balkánt érintő kockázatai* témájú áprilisi konferencián két korábbi védelmi miniszter – Velizar Salamanov és Todor Tagarev – is felvetette annak a lehetőségét, hogy az amerikai fél nem elégedett a bolgár titokvédelmi rendszer megbízhatóságával. Ennek egyik példája volt, hogy Deljan Peevszki médiamogul milliárdos 2013-ban mindössze öt nap alatt átesett a biztonsági ellenőrzésen, mielőtt kinevezték a Nemzetbiztonsági Ügynökség vezetőjévé, majd 2021-ben az amerikai külügyminisztérium korrupcióval vádolta.¹⁵ 2021-ben a bolgár hatóságok lelepleztek egy csoportot a Védelmi Minisztériumban, amelynek tagjai Oroszország számára kémkedtek, és az új F–16 típusú repülőgépekkel kapcsolatos információkat igyekeztek megszerezni. A Viper radarja nagyban hasonlít az F–35 repülőgépre, vezérlőrendszere és a földközeli repülést biztosító rendszere is új. A Plovdiv melletti Graf Ignatievo légibázison a MiG–29 repülőgépek mellett még mindig jelen vannak az orosz gyár képviselői. Tagarev szerint a bolgár félnek „110%-os garanciát kell adnia arra, hogy állománya nem megy vodkázni az oroszokhoz”.

KÍNA RAKÉTÁKAT SZÁLLÍTOTT SZERBIÁNAK

Április 9-én a kínai légierő hat Y–20 típusú szállító repülőgépe érkezett Belgrád polgári repülőterére, és sajtójelentések szerint HQ–22 (exportváltozata FK–13) típusú légvédelmi rakétarendszereket hoztak a szerb haderő részére. A kínai teherszállító repülőgépek „tömeges” megjelenését Európában – ráadásul legalább két NATO-tagállam (Törökország és Bulgária) légtérét is használva – egyes szakértők Peking erődemonstrációjának is tekintik. Belgrád még 2019-ben írt alá megállapodást a légvédelmi rendszerek leszállításáról, majd 2020-ban amerikai tisztviselők figyelmeztették a szerbeket, hogy ha valóban a Nyugathoz akarnak csatlakozni, akkor a katonai beszerzéseiket is ehhez kell igazítaniuk. A kínai rakétarendszert az amerikai Patriothoz és az orosz Sz–300-ashoz szokták hasonlítani, de a hatótávolsága az orosz eszközénél kisebb. Április 20-án a Belgrád melletti batajnica katonai repülő-

¹² Kimberly Johnson: U.S. Officials Greenlight \$1.6 Billion Sale of F-16 Block 70s to Bulgaria. *Flying Magazine*, 05. 04. 2022. <https://www.flyingmag.com/u-s-officials-greenlight-1-6-billion-sale-of-f-16-block-70s-to-bulgaria/> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 14.)

¹³ US approves \$1.7 billion sale to Bulgaria of 8 F-16 fighter jets. *The Defense Post*, 04. 06. 2019. <https://www.thedefensepost.com/2019/06/04/bulgaria-f-16-fighter-sale-approved-1-7-billion/> (Letöltés időpontja: 2022. 05. 15.)

¹⁴ Krassen Nikolov: F-16 delivery for the Bulgarian army delayed by two years. *Euractiv*, 15. 02. 2022. https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/f-16-delivery-for-the-bulgarian-army-delayed-by-two-years/ (Letöltés időpontja: 2022. 05. 15.)

¹⁵ Treasury Sanctions Influential Bulgarian Individuals and Their Expansive Networks for Engaging in Corruption. U.S. Department of the Treasury, 02. 06. 2021. <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0208> (Letöltés időpontja: 2022. 05. 15.)

téren Aleksandar Vučić szerb elnök jelenlétében bemutatták a kínai légvédelmi rendszer egyes elemeit. A bemutató végén elhangzott: a kínai rakéták és egyéb, mostanában kapott hadieszközök nem mások fenyegetésére, hanem a potenciális támadók erős elrettentésére szolgálnak. Vučić megemlítette azt is, hogy tárgyalnak a franciákkal Rafale és a britekkel Eurofighter típusú vadászpilóta nélküli repülőgépek vásárlásáról, és csak „politikai akadályok” gátolhatják meg nyugati repülőgépek beszerzését.¹⁶

A TÁLIBOK NEM KAPJÁK MEG AZ AFGANISZTÁNBÓL 2021 AUGUSZTUSÁBAN KIMENEKÍTETT REPÜLŐESZKÖZÖKET

A kabuli tálib vezetés több kísérletet tett arra, hogy a 2021 augusztusában az afgán légierő állománya által Üzbegisztánba és Tádzsikisztánba történő menekülésre használt repülőeszközöket – helikoptereket és repülőgépeket – megszerezze.¹⁷ Üzbegisztánba legalább 46, Tádzsikisztánba pedig 18 repülőeszköz érkezett. Közöttük találhatók Mi-17 és UH-60 helikopterek, valamint PC-12, C-208, AC-208 és A-29 típusú repülőgépek. Az Amerikai Egyesült Államok az elmúlt időszakban folyamatosan figyelemmel kísérte sorsukat. Április végén az üzbég illetékesek eldöntötték, hogy a szóban forgó repülőeszközök az amerikaiak tulajdonai, mivel ők fizettek értük. A sajtóban május elején jelent meg a hír, hogy az amerikaiak 16 darab, korábban Afganisztán részére vásárolt Mi-17 típusú helikoptert adnak át Ukrajnának.¹⁸ A Pentagon még januárban jelezte a Kongresszusnak, hogy öt olyan orosz gyártású helikoptert szándékozik átadni az ukrán kormánynak, amelyek az ország egyik üzemében éppen nagyjavításon vannak, április közepén pedig Biden elnök a katonai támogatás részeként ezt 11 darabbal megtoldotta.

AMERIKAI EJTŐERNYŐSÖK IS RÉSZT VETTEK A HAGYOMÁNYOS HORVÁT HADGYAKORLATON

2022. április 4–13. között tartották meg a hagyományos *Štit* (pajzs) légvédelmi gyakorlatot Horvátországban, az Isztriai-félsziget legdélebbi részén (Kamenjak) fekvő gyakorlótéren.¹⁹ A horvát légvédelmi ezred gyakorlatát már 27 éve rendezik meg, kezdetben évente két alkalommal, az idei a 34. volt. 2014-ben vált nemzetközivé szlovén katonák részvételével, idén a Vicenzában állomásozó amerikai 173. légi szállítási dandár katonái voltak a vendégek. A horvátok a gyakorlat során légtérfigyelést, célkövetést gyakoroltak, majd 20 mm-es légvédelmi gépágyúkkal éleslövészetet hajtottak végre távirányított légi célok (repülőgépmodellek) ellen. Ezt követően – április 9-én – az amerikai ejtőernyősök először hajtottak végre éleslövészetet FIM-92 Stinger vállról indítható légvédelmi rakétával, melynek darabára

¹⁶ Dusan Stojanovic: Serbia shows off new Chinese anti-aircraft missile system. Defense News, 06. 05. 2022. <https://www.defensenews.com/training-sim/2022/05/07/serbia-shows-off-new-chinese-anti-aircraft-missile-system/> (Letöltés időpontja: 2022. 05. 16.)

¹⁷ Navbahor Imamova – Jeff Seldin: Uzbeks Say Aircraft Flown From Afghanistan Are US Property. Voice of America, 29. 04. 2022. <https://www.voanews.com/a/uzbeks-say-aircraft-flown-from-afghanistan-are-us-property-/6551163.html> (Letöltés időpontja: 2022. 05. 06.)

¹⁸ Ayaz Gul: Transfer of US-Procured Afghan Helicopters to Ukraine Underway. Voice of America, 04. 05. 2022. <https://www.voanews.com/a/transfer-of-us-secured-afghan-helicopters-to-ukraine-underway-/6556878.html> (Letöltés időpontja: 2022. 05. 06.)

¹⁹ Janja Marijanović: Vježba s najdužom tradicijom. Hrvatski Vojnik, 15. 04. 2022. <https://hrvatski-vojniki.hr/vjezba-s-najduzom-tradicijom/> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 22.)

38 ezer dollár körül van. A kiképzések során korábban csak gyakorló rakétákat lőttek ki.²⁰ A gyakorlaton az amerikaiak 12 kétfős személyzettel vettek részt, mindegyikben egy parancsnok és egy lövész volt. Mindegyik pár egy-egy rakétát lőtt ki egy gépágyúval fellőtt „fáklyákra”, és az infravörös önrávezető-fejes Stinger rakéták mind célba találtak, darabjaik az Adriai-tengerbe hullottak.²¹

AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK ÉS OROSZORSZÁG ELÍTÉLTEKET CSERÉLT

Április 27-én az Amerikai Egyesült Államok és Oroszország – az ukrajnai háború által a két ország között kiváltott feszültség közepette sokak számára váratlanul – elítélteket cserélt.²² Az oroszok átadták Trevor Reed volt tengerészgyalogost, az amerikaiak pedig Konsztantyin Jarosenko pilótát. A 30 éves Reedet 2019 nyarán erősen ittas állapotban tartóztatták le Moszkvában, és a vád szerint előállítás közben a rendőrautóban két rendőrt megtámadott. Kilenc évre ítélték. Jarosenkót még 2010-ben tartóztatták le Libériában, majd kiadták az Amerikai Egyesült Államoknak kábítószer-csempészet vádjával. Az amerikai igazságszolgáltatás szerint Jarosenko „tapasztalt nemzetközi kábítószer-csempész”, aki az egész világon több ezer kilogramm kokain terjesztésében vett részt. Őt 20 év börtönbüntetésre ítélték. A cserére – amelyben mindkét fél erősen érdekeltnek tűnt – hosszú tárgyalások után került sor egy törökországi repülőtéren.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Allison, George: *Britain to purchase 100 extra Boxer armoured vehicles*. UK Defence Journal, 08. 04. 2022. <https://ukdefencejournal.org.uk/britain-to-purchase-100-extra-boxer-armoured-vehicles/>
- Američki padobranci iz 173. brigade: 'U Hrvatskoj smo prvi put ispalili pravi projektil iz Stingera'. Jutarnji List, 19. 04. 2022. <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/americki-padobranci-iz-173-brigade-u-hrvatskoj-smo-prvi-put-ispalili-pravi-projektil-iz-stingera-15185522>
- Athey, Philip: *Black socks, ombré nail polish officially approved for Marines in cammies*. Marine Corps Times, 23. 03. 2022. <https://www.marinecorpstimes.com/news/your-marine-corps/2022/03/23/black-socks-nail-polish-officially-approved-for-marines-in-cammies/>
- Australia names first domestically built uncrewed combat aircraft. Airforce Technology, 21. 03. 2022. <https://www.airforce-technology.com/news/australia-names-uncrewed-aircraft/>
- Chacko, Joseph P.: *Australian Loyal Wingman MQ-28A Ghost Bat shoots down AIR 7003 MQ-9B SkyGuardian Armed UCAV?* 01. 04. 2022. <https://frontierindia.com/australian-loyal-wingman-mq-28a-ghost-bat-shoots-down-air-7003-mq-9b-skyguardian-armed-ucav/>

²⁰ Američki padobranci iz 173. brigade: 'U Hrvatskoj smo prvi put ispalili pravi projektil iz Stingera'. Jutarnji List, 19. 04. 2022. <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/americki-padobranci-iz-173-brigade-u-hrvatskoj-smo-prvi-put-ispalili-pravi-projektil-iz-stingera-15185522> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 22.)

²¹ Nancy Montgomery: Paratroopers fire Stingers in a first for 173rd Airborne Brigade. Stars and Stripes, 13. 04. 2022. <https://www.stripes.com/branches/army/2022-04-13/173rd-airborne-stinger-missiles-croatia-5673411.html> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 22.)

²² Eric Tucker – Matthew Lee: Russia releases US Marine vet in surprise prisoner exchange. AP News, 28. 04. 2022. <https://apnews.com/article/russia-ukraine-europe-united-states-prisoner-exchange-8fd1e58e690350019c7aab55af41bbbf> (Letöltés időpontja: 2022. 04. 30.)

- Gul, Ayaz: *Transfer of US-Procured Afghan Helicopters to Ukraine Underway*. Voice of America, 04. 05. 2022. <https://www.voanews.com/a/transfer-of-us-procured-afghan-helicopters-to-ukraine-underway-/6556878.html>
- Imamova, Navbahor – Seldin, Jeff: *Uzbeks Say Aircraft Flown From Afghanistan Are US Property*. Voice of America, 29. 04. 2022. <https://www.voanews.com/a/uzbeks-say-aircraft-flown-from-afghanistan-are-us-property-/6551163.html>
- Johnson, Kimberly: *U.S. Officials Greenlight \$1.6 Billion Sale of F-16 Block 70s to Bulgaria*. Flying Magazine, 05. 04. 2022. <https://www.flyingmag.com/u-s-officials-greenlight-1-6-billion-sale-of-f-16-block-70s-to-bulgaria/>
- Marijanović, Janja: *Vježba s najdužom tradicijom*. Hrvatski Vojnik, 15. 04. 2022. <https://hrvatski-vojniki.hr/vjezba-s-najduzom-tradicijom/>
- McGuirk, Rod: *Western pressure mounts on Solomon Islands to quash pact with China*. CP24, 13. 04. 2022. <https://www.cp24.com/world/western-pressure-mounts-on-solomon-islands-to-quash-pact-with-china-1.5859962?cache=yxtvsdvfhyq%3FclipId%3D263414>
- Montgomery, Nancy: *Paratroopers fire Stingers in a first for 173rd Airborne Brigade*. Stars and Stripes, 13. 04. 2022. <https://www.stripes.com/branches/army/2022-04-13/173rd-airborne-stinger-missiles-croatia-5673411.html>
- Myers, Meghann: *U.S. troops will likely be in Iraq for years to come, Central Command boss says*. Military Times, 18. 03. 2022. <https://www.militarytimes.com/news/pentagon-congress/2022/03/18/us-troops-will-likely-be-in-iraq-for-years-to-come-central-command-boss-says/>
- Needham, Kirsty: *EXCLUSIVE Solomon Islands considers security cooperation with China – official*. Reuters, 24. 03. 2022. <https://www.reuters.com/world/exclusive-solomon-islands-considers-security-cooperation-with-china-official-2022-03-24/>
- Nikolov, Krassen: *F-16 delivery for the Bulgarian army delayed by two years*. Euractiv, 15. 02. 2022. https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/f-16-delivery-for-the-bulgarian-army-delayed-by-two-years/
- Smith, Josh: *S. Korea says it successfully test-fired first solid-fuel space rocket*. Reuters, 30. 03. 2022. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/skorea-says-it-successfully-test-fired-first-solid-fuel-space-rocket-2022-03-30/>
- Stieglitz, Brian: *US admiral says China fully militarized at least three of several Spratly Islands it built in the disputed South China Sea*. Daily Mail, 20. 03. 2022. <https://www.dailymail.co.uk/news/article-10633695/US-admiral-says-China-fully-militarized-three-islands-South-China-Sea.html>
- Stojanovic, Dusan: *Serbia shows off new Chinese anti-aircraft missile system*. Defense News, 06. 05. 2022. <https://www.defensenews.com/training-sim/2022/05/07/serbia-shows-off-new-chinese-anti-aircraft-missile-system/>
- Treasury Sanctions Influential Bulgarian Individuals and Their Expansive Networks for Engaging in Corruption. U.S. Department of the Treasury, 02. 06. 2021. <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0208>
- Tucker, Eric – Lee, Matthew: *Russia releases US Marine vet in surprise prisoner exchange*. AP News, 28. 04. 2022. <https://apnews.com/article/russia-ukraine-europe-united-states-prisoner-exchange-8fd1e58e690350019c7aab55af41bbbf>
- US approves \$1.7 billion sale to Bulgaria of 8 F-16 fighter jets. The Defense Post, 04. 06. 2019. <https://www.thedefensepost.com/2019/06/04/bulgaria-f-16-fighter-sale-approved-1-7-billion/>